

Un Coney Island de la ment

Lawrence Ferlinghetti

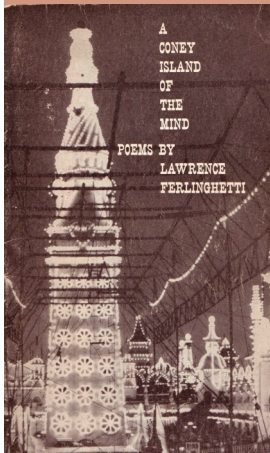
Versió catalana [provisional] i epíleg

Miquel Llull,
Bibliotecari del Golea

Amb un text del 1968
de Jaume Vidal Alcover

LA BIBLIOTECA DEL GOLEA
Capdepera
2019

Sumari

Un Coney Island de la ment

1	2	3	4	5
6	7	8	9	10
11	12	13	14	15
16	17	18	19	20
21	22	23	24	25
26	27	28	29	

Versions originals

Lawrence Ferlinghetti,
de Jaume Vidal Alcover

Sessió contínua al circ de l'ànima,
de Miquel Llull

Índex de primers versos

1. A les millors escenes de Goya sembla que veiem 4	16. el Castell de Kafka es planta sobre el món 26
2. Navegant pels estrets de demos 6	17. Aquesta vida no és un circ on 27
3. L'ull del poeta mirant obscenament 8	18. Espantat 28
4. en un any surrealista 9	19. En el bosc on corren molts de rius 29
5. Alguna vegada durant l'eternitat 10	20. La confiteria de més enllà del tren elevat 30
6. estaven col·locant l'estàtua 12	21. A ella li agradava mirar les flors 31
7. Què podria dir ella al fantàstic os bromista 14	22. Johnny Nolan té un sargit al seu cul 32
8. en el Parc Golden Gate aquell dia 15	23. La vídua Fogliani 33
9. Veus 17	24. Ens ajupim sobre la platja de l'amor 34
10. No m'he colgat amb la bellesa tota la vida 18	25. Vomitant 35
11. El desert ferit de Morris Graves 20	26. Aquella «fosforescència sensual 36
12. «Un d'aquells quadres que mai no mor» 22	27. Caminaven paons 37
13. No com Dante 23	28. dove sta amore 38
14. No deixis que aquest cavall 24	29. I aquesta és la manera en què sempre és i aquesta és la manera 39
15. Constantment arriscant l'absurd 25	

El títol d'aquest llibre està tret de «Dins la vida nocturna»* de Henry Miller. Es fa servir fora de context, però expressa el que sentia d'aquests poemes mentre els escrivia –com si fossin, tots plegats, una mena de Coney Island de la ment, una mena de circ de l'ànima.

* «Dins la vida nocturna» és un dels capítols de *Black Spring* [*Primavera negra*, en versió catalana de Jordi Arbonès, 1999], la segona novel·la de Henry Miller, publicada a París el juny de 1936, és a dir entre la publicació de *Tròpic de Càncer* i *Tròpic de Capricorn*.

1

A les millors escenes de Goya sembla que veiem
la gent del món
en el moment exacte en què
aconseguiren per primera vegada el títol de
«sofrent humanitat»
Es retorcen en la pàgina
en un vertader furor
d'adversitat
Amuntegats
gemegant amb nins i baionetes
sota cels de ciment
en un paisatge abstracte d'arbres castigats
estàtues contrafetes ales i becs de ratapinyades
forques llenegadisses
cadàvers i carnívores pixes
i tots els cridaires monstres finals
de la
«imaginació del desastre»
són tan terriblement reals
que és com si encara existissin de veritat

I existeixen

Només el paisatge ha canviat

Encara estan col·locats al llarg de les carreteres
turmentats pels legionaris
falsos molins de vent i galls dementes

Són la mateixa gent
només que més lluny de casa
en autopistes de cinquanta carrils
sobre un continent de formigó
escalonat amb fades tanques publicitàries
il·lustrant imbècils il·lusions de felicitat

L'escena mostra menys carros
però més ciutadans mutilats
en cotxes pintats
i tenen estranyes matrícules
i motors
que devoren Amèrica

americana
ens miràrem uns als altres
amb una sorpresa suau
silenciosos damunt un cim
a Darien

3

L'ull del poeta mirant obscenament
 veu la superfície de tot el món
 amb els seus sòtils embriacs
 i *oiseaux* de fusta en fils d'estendre
 i els seus mascles i femelles de fang
 amb calentes cames i pits poncella de rosa
 en llits plegables
 i els seus arbres plens de misteris
 i els seus parcs de diumenge i estàtues mudes
 i la seva Amèrica
 amb els seus pobles abandonats i buides illes Ellis
 i el seu paisatge surrealista
 d'estúpides prades
 suburbials supermercats
 cementoris amb calefacció a vapor
 dies sants en cinerama
 i remugadores catedrals
 un món a prova de besades i plàstics seients de vàter tampax i taxis
 drogats vaquers de drugstore i verges de las vegas
 marginats indis i cinèfiles matrones
 senadors no-romans i no-objectors de consciència
 i tots els altres fatals i escampats fragments
 del somni de l'immigrant que es convertí en massa real
 i perdut
 entre els que prenen el sol

4

En un any surrealista
d'homes anuncis i altres prenedors de sol
de gira-sols morts i telèfons vius
domesticats polítics amb controladors de disciplina de partit
actuaven com de costum
en les pistes dels seus circs de serradís
on els funàmbuls i les humanes bales de canó
omplien l'aire com crits
quan qualche pallaso collonut
pitjà un botó de bolet immenjable
i una inoïble bomba diumengera
caigué
arreplegant el president en les seves oracions
del forat 19

Oh era una primavera
de fulles de pell i flors de cobalt
quan caigueren cadillacs a través dels arbres com pluja
ofegant els prats amb bogeria
mentre de cada nigul d'imitació
queien miríades d'àpteres multituds
de capats supervivents de nagasaki
I perdudes tasses de te
plenes amb les nostres cendres
anaven surant

5

Alguna vegada durant l'eternitat
 alguns bergants apareixen
 i un d'ells
 que es presenta molt tard
 és una espècie de fuster
 de qualque lloc de merda
 com Galilea
 i comença a gemegar
 i a reclamar que està assabentat
 de qui va fer el cel
 i la terra
 i que l'individu
 que de veres ens donà la pallissa
 és el seu Papà

 I a més a més
 afegeix
 Tot estava escrit
 en alguns manuscrits de pergamí
 que alguns sequaços
 deixen escampats per algunes bandes de la Mar Morta
 fa molt de temps
 i als quals fins i tot no trobaràs
 per un parell de milers d'anys o així
 o almanco per
 mil nou-cents quaranta-set
 d'ells
 per a ser exactes
 i fins i tot llavors
 ningú realment creu en ells
 o en mi
 per això

 Estàs calent
 li diuen

 I el refresquen

L'estenen a l'Arbre perquè es refredi

I tothom després d'això
està sempre fent models
d'aquest Arbre
amb Ell penjat
i sempre cantussegen el seu Nom
i el criden perquè baixi
i formi part
del seu grup
com si fos el reietó
que ha de bufar
o ells no ho poden fer del tot
Només que ell no baixa
del Seu Arbre

Tan sols penja allà
al Seu Arbre
semblant de veres Esgotat
i molt fred
i també
segons un resum
de les darreres notícies del món
de les usuals fonts no fidedignes
ben mort

6

Estaven col·locant l'estàtua
 de Sant Francesc
 davant l'església
 de Sant Francesc
 a la ciutat de San Francisco
 en un carreró
 prop de l'Avinguda
 on els ocells no cantaven
 i el sol sortia a l'hora que li tocava
 com sol fer
 i començà a il·luminar
 l'estàtua de Sant Francesc
 on els ocells no cantaven

I molts de vells italians
 passaven per allà
 pel carreró
 prop de l'Avinguda
 observant els hàbils obrers
 que aixecaven l'estàtua
 amb una cadena i una grua
 i altres eines
 I molts de joves periodistes
 amb vestits embotonats
 anotaven les paraules
 d'un jove capellà
 que aguantava l'estàtua
 amb tots els seus arguments

I tota l'estona
 mentre els ocells no cantaven
 cap Passió de Sant Francesc
 i mentre els badocs seguien mirant
 amunt cap a Sant Francesc
 amb els braços estesos
 cap als ocells que no hi eren
 una alta i despullada puríssima

verge jove
amb llarguíssims i ben pentinats
cabells de palla
i portant només un molt petit
niu d'ocell
en un lloc molt existencial
continuava travessant la multitud
tota l'estona
i pujava i baixava els escalons
davant Sant Francesc
els ulls abatuts tota l'estona
i cantant per a ella mateixa

7

Què podria dir ella al fantàstic os bromista
i què podia dir ella al germà
i què podia dir ella
al subjecte amb peus futurs
i què podia dir ella a la mare
després d'aquell moment en què s'ajaçà exuberant
entre les flors xupa-xup
en aquella calorosa riba
on les falgueres s'espargien a l'aire fracturat
de l'alenada del seu amant
i ocells es tornaren bojós
i es llançaren des dels arbres
per tastar sobre el terra l'encara calenta
llavor vessada de l'esperma

8

En el Parc Golden Gate aquell dia
 un home i la seva dona venien caminant
 per un prat enorme
 que era el prat del món
 Duia unes retranques verdes
 i portava una flauta vella i maltractada
 en una mà
 mentre la seva dona tenia un raïm
 que continuava repartint
 individualment
 a un parell d'esquirols
 com si cada un
 fos una petita broma

I llavors els dos venien
 cap a l'enorme prat
 que era el prat del món
 i llavors
 en un lloc tranquil on els arbres somiaven
 i semblaven haver estat esperant-los
 tot el temps
 s'assegueren junts sobre l'herba
 sense mirar-se
 i menjaren taronges
 sense mirar-se
 i posaren les peladures
 en un cistell que semblava
 que havien duit a posta
 sense mirar-se

I llavors
 ell es va llevar la camisa i la camiseta
 però es deixà el capell
 de costat
 i sense dir res
 va quedar adormit
 I la seva dona es va seure allà mirant

els ocells que volaven
cridant-se
a l'aire silenciós
com si qüestionassin l'existència
o provassin de recordar qualche cosa oblidada

Però llavors finalment
ella també es va ajeure del tot
i allà va romandre mirant
cap enlloc
encara grapejant la vella flauta
que ningú sonava
i finalment
el va mirar
sense cap expressió particular
llevat d'una certa mirada astorada
de terrible depressió

9

Veus
 el que passà és que quan
 entram tan despreocupats en aquest lloc
un parell de belitres catòlics
 fan un pasdoble asteca

I jo dic
 Papà tallem
però després aquesta tia
 ve per darrera veus
 i diu
 Tu i jo realment podem existir

Ostres dic
 Només que l'endemà
 ella té les dents corcades
 i realment odia
 la poesia

10

No m'he colgat amb la bellesa tota la vida
 repetint-me
 els seus abundants encants
 No m'he pogut colgar amb la bellesa tota la vida
 ni tampoc he mentit amb ella
 repetint-me
 que la bellesa mai no mor
 però queda a part
 entre els aborígens
 de l'art
 i molt part damunt dels camps de batalla
 de l'amor

És part damunt de tot això
oh sí
S'asseu en els seients més selectes
de l'Església
allà dalt on es reuneixen els directors artístics
que seleccionen les coses per a la immortalitat
I ells s'han colgat amb la bellesa
tota la vida
I ells s'han alimentat de blanc moló dolç
i begut els vins del Paradís
de manera que saben exactament que
una cosa bella és un plaer
per sempre més
i que mai més
pot convertir-se
en un no-res perdedor de doblers

Oh no m'he colgat
en una estança de Repòs de la Bellesa com aquest
tement aixecar-me de nit
per por que se m'escapàs de qualque manera
algun moviment que la bellesa hagués pogut fer
Malgrat tot he dormit amb la bellesa
de la meua pròpia i boja manera

i he tengut una o dues escenes afamades
amb la bellesa en el meu llit
i així vaig escampar un altre poema o dos
i així vaig vessar un altre poema o dos
sobre el món del Bosco

11

El desert ferit de Morris Graves
 no és el mateix oest salvatge
 que trobà l'home blanc
 És una terra que Buda descobrí
 des d'una direcció diferent
 És un niu blanc salvatge
 en el vertader nord boig
 de la introspecció
 on els «falcons de l'ull interior»
 cauen en picat i moren
 entrellucant en la seva caiguda moribunda
 tota memòria vital
 de l'existència
 i amb feixuga ala de guix
 dibuixen en el cel emplomat
 mil imatges enfilades
 de vol
 És la nit que és el seu «hàbitat natural»
 aquells «ocells de l'esperit» amb blanques ales dessagnades
 aquells ramats de xirlots
 àguiles barbudes
 ocells cecs cantant
 en camps de vidre
 aquells cignes bojós de lluna i oques estàtiques
 entrampats agrons blancs
 òlibes de carbó
 símbols de tortugues trotadores
 aquells peixos rosats entre les muntanyes
 capsigranys cercant fer el niu
 abellots d'os blanc
 avariant-se a l'aire
 entre llunes al·lucinants
 I un ocell emmascarat pescant
 en un rierol daurat
 i un ibis alimentant-se
 «del seu propi pit»

i un extraviat Connemara Pooka
(de mida natural)

I després aquells ocells batuts pel vent
portant peix i missatges de paper
entre dos rierols
que són els rierols bessons
de l'oblit
on la imaginació
es torna contra ella mateixa
amb una blanca visió elèctrica
trobant-se encara boja
i sense menjar
entre les hèbrides

12

«Un d'aquells quadres que mai no mor»
 la seva imatge bèl·lica
 una vegada concebuda
 no deixava
 el paviment de plom
 tant li és quantes vegades
 el va encalçar
 fins a l'oblit

Pintar-hi sobre no era bo
 Seguia passant cap a
 la fusta i el llenç
 i així com sortia li cridava
 una terrible cançó de bressol
 on cada llit una tomba
 minada per despertadors no terrenals
 que bramava horriblement
 per a amants i endormiscats

13

No com Dante
descobrint una *commedia*
sobre els rostres del cel
Jo pintaria una mena diferent
de Paradís
on la gent estaria despullada
com sempre estan
en escenes així
perquè se suposa que és
un quadre de les seves ànimes
però no hi hauria àngels ansiosos contant-los
que el cel és
el perfecte retrat
d'una monarquia
i no hi hauria focs cremant
en les boques infernals de baix
on podia haver caigut
ni cap altar en el cel excepte
les fonts de la imaginació

14

No deixis que aquest cavall
es mengi aquest violí

cridà la mare de Chagall

Però ell
continuava
pintant

I es va fer famós

I continuava pintant
El Cavall amb Violí a la Boca

I quan a la fi el va acabar
va pujar damunt un cavall
i s'allunyà
brandant el violí

I després amb una reverència el va donar
a la primera dona despullada que va topar

I no hi havia
compromís

15

Constantment arriscant l'absurd
i la mort
arreu on actua
damunt els caps
del seu públic
el poeta com un acròbata
s'enfila a la rima
a l'alt filferro que ell mateix ha fet
i s'equilibra amb ulls brillants
sobre un mar de rostres
amidant amb passes el seu camí
cap a l'altre costat del dia
fent entrechats
i jocs malabars amb els peus
i altres importants efectes teatrals
i tot sense equivocar-se
en allò
que no pot ser

Perquè ell és el superrealista
que ha de percebre per força
la tibant veritat
abans de prendre cada posició o passa
en el seu suposat avanç
cap a aquella barra que encara és més alta
on la Bellesa s'hi posa i espera
amb gravetat
per començar el seu salt mortal

I ell
un homenet charleychaplin
que pot o no pot copsar
la seva bella forma eterna
s'estira a l'aire brut
de l'existència

16

El Castell de Kafka es planta sobre el món
 com la darrera bastille
 del Misteri de l'Existència
 Els seus cecs accessos ens desconcerten
 Costeruts caminois
 es llancen cap enlloc
 Carreteres irradien per l'aire
 com els laberints de filferro
 d'una central telefònica
 a través de la qual totes les cridades són
 infinitament introbables
 Allà dalt
 fa un temps diví
 Les Ànimes ballen juntes
 desvestides
 i com torrapipes
 en els marges d'una fira
 ens menjam amb els ulls l'inassequible
 misteri imaginat
 Encara per allà en el costat distant
 com l'entrada d'artistes d'una carpa de circ
 hi ha un ample forat als merlets
 on fins i tot els elefants
 hi passen ballant un vals

17

Aquesta vida no és un circ on
els tímids cans ensinistrats de l'amor
miren
mentre el temps fa espetegar
el seu fuet astut
per fer-nos córrer posant-nos a prova
Encara que alegres carrosses de gala van a la deriva
decorades amb magnífiques al·lotes en pantis de seda
i acompanyades per moneies maternals
monjos fingits
calentes *hiawathas*
i babuins a cavall de tigres domats
amb dames dedins
mentre trompetes toves fan música de cavallets de fira
i pantomímics pierrots castren el desastre
amb una estranya i trista rialla
i ensangonats goril·les llancen tendres al·lotes cap al cel
mentre els que ballen *cakewalk* i els vividors de carnaval
tot borratxos de pintes de cervesa
es posen en postures de programa de teatre
i tentinegen darrere totes
les coses que roden
Mentre encara donant voltes a la pista
corren amb passes llargues els deformes camells de la luxúria
i tots nosaltres clowns Emmett Kelly
sempre fent imaginàries escenes
amb totes les nostres màscares per rostres
fins a menjar falses Darreres Cenes
en taules plegables
i rient-nos ens senyam
amb creus de serradís
I no obstant això finalment ens enviam
per absoldre les nostres ànimes de circ
les també imaginàries
hòsties de la gràcia

18

Espantat
 pel so de la meua pròpia veu
 i pel so dels ocells
 cantant als filferros calents
 en un diumenge de son em veig
 assassinant diversos pecadors i galls d'indi
 cusses renoueres amb esmolats mugrons morts
 i negres cavallers en vestits de ferro
 amb etiquetes Brooks
 i panys Yale als pantalons

Sí
 i amb *penis erectus* per llança
 assassin totes les velles dames
 fent-les tornar joves una altra vegada
 amb el tacte de la meua dolça i basculant espasa
 retrobant les seves
 virginitats i pureses
 ah sí
 en adúladores falsedats de son

ens correguérem ho conquistàrem tot
 però tota l'estona
 la real hora oficial fa tic-tac
 i nous bebès embotellats amb dents autèntiques
 devoren el nostre fantàstic
 futur de ficció

19

En el bosc on corren molts de rius
entre les assossegades serralades
i camps de la nostra infantesa
on els pallers i els arcs de Sant Martí es mesclen a la memòria
encara que els nostres «camps» fossin carrers
veig una altra vegada aquelles miríades de matinades
quan tota cosa viva
projecta la seva ombra a l'eternitat
i tot lo dia la llum
com en les matinades
amb les seves agudes ombres enfosquit
un paradís
en el qual tot just he somiat
ni tan sols sabia què pensar
d'aquell dia sense afaitar
amb les seves gralles burletes
que passen per damunt els arbres secs
i grallen i criden
i interroguen totes les altres
primaveres i coses

20

La confiteria de més enllà del tren elevat
és on em vaig enamorar
per primer cop
amb irrealitat
Caramels de goma fulguraven en la semi-obscuritat
d'aquell capvespre de setembre
Un moix damunt el mostrador es movia entre
bastons de regalèssia
i tootsie rolls
i xiclet Oh Boy

A fora queien les fulles així com morien

Un vent havia fet desaparèixer el sol

Una al·lota va entrar corrent
Els seus cabells estaven plujosos
Els seus pits estaven sense alè dins la petita habitació

A fora queien les fulles
i cridaven
Massa prest! massa prest!

21

A ella li agradava mirar les flors
ensumar la fruita
I les fulles s'assemblaven a l'amor

Però mariners borratxos mitjamerda
vacil·laven pel seu somni
escampant semen
sobre el paisatge verge

A una certa edat
el seu cor tombà
cercant les voreres perdudes

I sentí els ocells verds cantant
des de l'altre costat del silenci

22

Johnny Nolan té un sargit al seu cul

Els nins l'encalcen
en els estius de portes metàl·liques

Pels carrerons
de tots els meus records

A qualche lloc un home es lamenta
sobre un violí

Un bebè de llindar plora
i plora una altra vegada
com
una
pilota
botant
escales avall

La qual cosa ajuda l'horabaixa a aixecar-se una altra vegada
cap a un moment de recordada histèria

Johnny Nolan té un sargit al seu cul

Els nins l'encalcen

23

La vídua Fogliani
altrament coneguda com Bella Donna
la senyora italiana
de la diversió americana
la viuda Fogliani
era una vella-ànima-alegre
tenia barba
a la seva ànima
Però tengué un orgasme salvatge
aquella vegada que la vaig batre
en el seu propi joc
que era pintar mostatxos
a les estàtues
en els jardins Borghese
a les tres de la matinada
i ningú no se n'hagués adonat
si mai hagués confiat
a algun extraviat Cellini
una oca de Nadal gratuïta

24

Ens ajupim sobre la platja de l'amor
 entre mandolines de Picasso que vassaven d'arena
 i enterrats caps de turc que no coneixen cap esfinx
 i papers de pic-nic
 mordales de crancs morts
 i empremtes d'estrelles de mar

Ens ajupim sobre la platja de l'amor
 entre sirenes encallades
 amb els seus nins bramadors i marits calbs
 i animals casolans de fusta
 amb culleretes de gelat per peus
 que no poden caminar ni estimar
 excepte per menjar

Ens ajupim sobre la platja de l'amor
 i estam segurs com només els okupes ho estan
 entre deixalles embassades
 de marees de sexe salat
 i rierols de dolç semen
 i enterrades faves flàccides
 dins la carn suau de l'arena

I encara reim
 i encara correm
 i encara ens llançam
 sobre vaixells de l'amor
 però és més profund
 i molt més tard
 del que pensam
 i tot s'enfonsa
 i totes les nostres boies de l'amor ens fallen

I bevem i ens ofegam

25

Vomitant

el cor es deixa caure a sobre

panteixant «Amor»

un ximple peix que intenta arrencar

el seu alè des de la carn de l'aire

I no hi ha ningú allà per escoltar la seva mort

entre els tristos arbusts

on el món passa esperitat

en una xerrameca d'asfalt i dilació

[Sumari](#)

26

Aquella «fosforescència sensual
que divertia la meva joventut»

ara resta quasi al meu darrere
com una terra de somnis

on un àngel
de càlid dormir
balla com una diva
amb vels estranys
a través dels quals el desig
mira i plora

I encara balla
balla encara

i encara ve
cap a mi
amb pits esbufegants
i llavis secrets

i (ah)

ulls brillants

27

Caminaven paons
sota els arbres nocturns
en la perduda llum
de lluna
quan vaig sortir
cercant amor
aquella nit
Un tudó parrupava en una cala
Una campana repicà dues vegades
una pel naixement
i una altra per la mort
de l'amor
aquella nit

28

Dove sta amore
On resta amor
Dove sta amore
Aquí resta amor
L'amor de tudó
En líric plaer
Escolta la cançó del turó de l'amor
La verdadera cançó voluntària de l'amor
La petita i sincera cançó de l'amor
La cançó de pena massa dolça
Amb el pas de la nit
Dove sta amore
Aquí resta amor
L'amor de tudó
Dove sta amore
Aquí resta amor

29

I aquesta és la manera en què sempre és i aquesta és la manera
 en què sempre acaba i el foc i la rosa són un
 i sempre la mateixa escena i sempre el mateix
 tema des del principi mateix com a la Bíblia
 o com El Sol També Surt que comença Robert Cohn
 era campió de boxa dels pesos mitjans del seu curs
 però més tard vàrem perdre els collons i allà anam una altra vegada
 allà som una altra vegada hi ha el mateix vell tema
 i escena amb tots els ciutadans i tots
 els personatges treballant en això des del
 començament i sembla que només pensen en això
 sense importar-los massa la meitat de les vegades amb qui
 però l'altra meitat els importa
 més que res Oh dolces febres de l'amor sí i
 sempre hi ha complicacions tals com que ella
 no té ulls per ell o ell no té ulls per ella o ella no
 té ulls per ella o ell no té ulls per ell o una cosa
 o l'altra s'interposa al camí com la seva mare
 o el seu pare o una cosa així però ells continuen
 provant d'aconseguir-ho tot el temps com Shakespeare
 o La Terra Erma o Proust recordant les seves Coses
 Passades o el que sigui I allà són tots lluitant
 per arribar als altres o uns rere els altres com aquelles
 donzelles de marbre en aquella Urna Grega o en qualsevol
 carrer de mercat o cavallets de fira fent voltes i voltes ells van
 a la caça de l'amor i la meitat del temps famolenc ni tan sols
 saben allò que realment els consumeix com Robin
 caminant pels seus carrers de Nightwood encara que no és
 tan senzill com tot això com si tot el que realment
 necessitats fos un bon puro de cinc cents oh no i aquells
 que no han anat a caçar no reconeixen l'elegància
 de la caça i llavors els falcons que voletegen allà on
 el cor és amagat i els cavalls famolencs ploren i
 els àngels de pedra i el cel i l'infern i Yerma
 amb els seus pits cecs sota el vestit i llavors
 Cristòfol Colom salpant a la recerca de
 Rodolfo Valentino i Julieta i Romeu i John

Barrymore i Anna Livia i Abie's Irish Rose
 i per això Bona nit Príncep Dolç una vegada més
 amb tots i cadascun rient i plorant
 pertot arreu nit i dia hivern i estiu
 primavera i demà com Anna Karenina perduda
 a la neu i el plor dels caçadors en un gran bosc
 i els soldats avançant i Freud i Ulisses
 sempre en els seus famolencs viatges rere el mateix
 grial calent com el Rei Artur i els seus cavallers nocturns
 i tothom demanant-se on i com acabarà
 tot com a les pel·lícules o en alguna novel·la laberínticonocturna
 sí com a laberínticonocturna Sí vaig dir Sí ho faré i ell
 em cridà la seva rosa andalusa i jo vaig dir Sí el meu
 cor va com a boig i aquesta és la manera com Ulisses
 acaba com sempre acaben totes les coses quan aquesta caçadora
 pixa de carn a la fi crida i té el seu moment
 de glòria Déu i llavors arriba ensopegant el so
 de destrals copejant en el bosc i els arbres cauen i baixa
 la dolça espasa de la fava tan pansida en els
 bells camps de carn solitària a la fi i estimada
 i perduda i trobada a la riba al llarg
 del curs del riu just allà on tot començà i comença una altra vegada

A Coney Island of the Mind

The title of this book is taken from Henry Miller's «Into the night life». It is used out of context but expresses the way I felt about these poems when I wrote them – as if they were, taken together, a kind of Coney Island of the mind, a kind of circus of the soul.

1

In Goya's greatest scenes we seem to see / the people of the world / exactly at the moment when / they first attained the title of / "suffering humanity" / They writhe upon the page / in a veritable rage / of adversity / Heaped up / groaning with babies and bayonets / under cement skies / in an abstract landscape of blasted trees / bent statues bats wings and beaks / slippery gibbets / cadavers and carnivorous cocks / and all the final hollering monsters / of the / "imagination of disaster" / they are so bloody real / it is as if they really still existed // And they do // Only the landscape is changed // They still are ranged along the roads / plagued by legionnaires / false windmills and demented roosters /// They are the same people / only further from home / on freeways fifty lanes wide / on a concrete continent / spaced with bland billboards / illustrating imbecile illusions of happiness / The scene shows fewer tumbrils / but more maimed citizens / in painted cars / and they have strange license plates / and engines / that devour America

2

Sailing thru the straits of Demos / we saw symbolic birds / shrieking over us / while eager eagles hovered / and elephants in bathtubs / floated past us out to sea / strumming bent mandolins / and bailing for old glory with their ears / while patriotic maidens / wearing paper poppies / and eating bonbons / ran along the shores / wailing after us / and while we lashed ourselves to masts / and stopt our ears with chewing gum dying donkeys on high hills / sang low songs / and gay cows flew away / chanting Athenian anthems / as their pods turned to tulips / and helicopters from Helios / flew over us / dropping free railway tickets / from Lost Angeles to Heaven / and promising free Elections / So that / we set up mast and sail / on that swart ship once more / and so set forth once more / forth upon the gobbly sea / loaded with liberated vestal virgins / and discus throwers reading Walden / but / shortly after reaching / the strange suburban shores / of that great American / demi-democracy / looked at each other / with a mild surprise / silent upon a peak / in Darien

3

The poet's eye obscenely seeing / sees the surface of the round world / with its drunk rooftops / and wooden oiseaux on clotheslines / and its clay males and females / with hot legs and rosebud breasts / in rollaway beds / and its trees full of mysteries / and its Sunday parks and speechless statues / and its America / with its ghost towns and empty Ellis Islands / and its surrealist landscape of / mindless prairies / supermarket suburbs / steamheated cemeteries / cinerama holy days / and protesting cathedrals / a kissproof world of plastic toiletseats tampax and taxis / drugged store cowboys and las vegas virgins / disowned indians and cinemad matrons / un-roman senators and conscientious non-objectors / and all the other fatal shorn-up fragments / of the immigrant's dream come too true / and mislaid / among the sunbathers

4

In a surrealist year / of sandwichmen and sunbathers / dead sunflowers and live telephones / house-broken politicians with party whips / performed as usual / in the rings of their sawdust circuses / where tumblers and human cannonballs / filled the air like cries / when some cool clown / pressed and inedible mushroom button / and an inaudible Sunday bomb / fell down / catching the president at this prayers / on the 19th green // O it was a spring / of fur leaves and cobalt flowers / when cadillacs fell thru the trees like rain / drowning the meadows with madness / while out of every imitation cloud / dropped myriad wingless crowds / of nutless nagasaki survivors / And lost teacups / full of our ashes / floated by

5

Sometime during eternity / some guys show up / and one of them / who shows up real late / is a kind of carpenter / from some square-type place / like Galilee / and he starts wailing / and claiming he is hip / to who made heaven / and earth / and that the cat / who really laid it on us / is his Dad // And moreover / he adds / It's all writ down / on some scroll-type parchments / which some henchmen / leave lying around the Dead Sea somewhere / a long time ago / and which you won't even find / for a coupla thousand years or so / or at least for / nineteen hundred and fortyseven / of them / to be exact / and even then / nobody really believes them / or me / for that matter // You're hot / they tell him // And they cool him // They stretch him on the Tree to cool // And everybody after that / is always making models / of this Tree / with Him hung up / and always crooning His name / and calling Him to come down / and sit in / on their combo / as if he is the king cat / who's got to blow / or they can't quite make it // Only he don't come down / from His Tree // Him just hang there / on His

Tree / looking real Petered out / and real cool / and also / according to a roundup / of late world news / from the usual unreliable sources / real dead

6

They were putting up the statue / of Saint Francis / in front of the church / of Saint Francis / in the city of San Francisco / in a little side street / just off the Avenue / where no birds sang/ and the sun was coming up on time / in its usual fashion / and just beginning to shine / on the statue of Saint Francis / where no birds sang // And a lot of old Italians / were standing al around / in the little side street / just off the Avenue / watching the wily workers / who were hoisting up the statue / with a chain and a crane / and other implements / And a lot of young reporters / in button-down clothes / were taking down the words / of one young priest / who was propping up the statue / with all his arguments // And all the while / while no birds sang / any Saint Francis Passion / and while the lookers kept looking / up at Saint Francis / with his arms outstretched / to the birds which weren't there / a very tall and very purely naked / young virgin / with very long and very straight / straw hair / and wearing only a very small / bird's nest / in a very existential place / kept passing thru the crowd / all the while / and up and down the steps / in front of Saint Francis / her eyes downcast all the while / and singing to herself

7

What could she say to the fantastic foolbear / what could she say to brother / and what could she say / to the cat with future feet / and what could she say to mother / after that time that she lay lush / among the lolly flowers / on that hot riverbank / where ferns fell away in the broken air / of the breath of her lover / and birds went mad / and threw themselves from trees / to taste still hot upon the ground / the spilled sperm seed

8

In Golden Gate Park that day / a man and his wife were coming along / thru the enormous meadow / which was the meadow of the world / He was wearing green suspenders / and carrying an old beat-up flute / in one hand / while his wife has a bunch of grapes / which she kept handing out / individually / to various squirrels / as if each / were a little joke // And then the two of them came on / thru the enormous meadow / which was the meadow of the world / and then / at a very still spot where the trees dreamed / and seemed to have been waiting thru all time / for them / they sat down together on the grass / without looking at each other / and ate oranges / without looking at each other / and put the peels / in a basket which they seemed / to have brought for that purpose /without looking at each other // And then / he took his shirt and undershirt off / but kept his hat on / sideways / and without saying anything / fell asleep under it / And his wife just sat there looking / at the birds which flew about / calling to each other / in the stilly air / as if they were questioning existence / or trying to recall something forgotten // But then finally / she too lay down flat / and just lay there looking up / at nothing / yet fingering the old flute / which nobody played / and finally looking over / at him / without any particular expression / except a certain awful look / of terrible depression

9

See / it was like this when / we waltz into this place / a couple of Papish cats / is doing an Aztec two-step / And I says / Dad let's cut / but then this dame / comes up behind me see / and says / You and me could really exist / Wow I says / Only the next day / she has bad teeth / and really hates / poetry

10

I have not lain with beauty all my life / telling over to myself / its most rife charms // I have not lain with beauty all my life / and lied with it as well / telling over to myself / how beauty never dies / but lies apart / among the aborigines / of art / and far above the battlefields / of love // It is above all that / oh yes / It sits upon the choicest of / Church seats / up there where art directors meet / to choose the things for immortality / And they have lain with beauty / all their lives / And they have fed on honeydew / and drunk the wines of Paradise / so that they know exactly how / a thing of beauty is a joy / forever and forever / and how it never never / quite can fade / into a money-losing nothingness / Oh no I have not lain / on Beauty Rests like this / afraid to rise at night / for fear that I might have made / Yet I have slept with beauty / in my own weird way / and I have made a hungry scene or two / with beauty in my bed / and so spilled out another poem or two / upon the Bosch-like world

11

The wounded wilderness of Morris Graves / is not the same wild west / the white man found / It is a land that Buddha came upon / from a different direction / It is a wild white nest / in the true mad north / of introspection / where 'falcons of the inner eye' / dive and die / glimpsing in their dying fall / all life's memory / of existence / and with grave chalk wing / draw upon the leaded sky / a thousand threaded images / of flight // It is the night that is their 'native habitat' / these 'spirit birds' with bled white wings / these droves of plover / boarded eagles / blind birds singing / in glass fields / these moonmad swans and ecstatic ganders / trapped egrets / charcoal owls / trotting turtle symbols / these pink fish among mountains / shrikes seeking to nest / whitebone

drones / mating in air / among hallucinary moons // And a masked bird fishing / in a golden stream / and an ibis feeding / 'on its own breast' // and a stray Connemara Pooka / (life size) // And then those blown mute birds / bearing fish and paper messages / between two streams / which are the twin streams / of oblivion / wherein the imagination / turning upon itself / with white electric vision / refinds itself still mad / and unfed / among the Hebrides

12

'One of those paintings that would not die' / its warring image / once conceived / would not leave / the leaded ground / no matter how many times / he hounded it / into oblivion / Painting over it did no good / It kept on coming through / the wood and canvas / and as it came it cried at him / a terrible bedtime song / wherein each bed a grave / mined with unearthly alarmclocks / hollered horribly / for lovers and sleepers

13

Not like Dante // discovering a commedia // upon the slopes of heaven // I would paint a different kind // of Paradiso // in which the people would be naked // as they always are // in scenes like that // because it is supposed to be // a painting of their souls // but there would be no anxious angels telling them // how heaven is // the perfect picture of // a monarchy // and there would be no fires burning // in the hellish holes below // in which I might have stepped // nor any altars in the sky except // fountains of imagination

14

Don't let that horse / eat that violin // cried Chagall's mother // But he / kept right on / painting // And became famous // And kept on painting / The Horse With Violin In Mouth // And when he finally finished it / he jumped up upon the horse / and rode away / waving the violin // And then with a low bow gave it / to the first naked nude he ran across // And there were no strings / attached

15

Constantly risking absurdity / and death / whenever he performs / above the heads / of his audience / the poet like an acrobat / climbs on rime / to a high wire of his own making / and balancing on eyebeams / above a sea of faces / paces his way / to the other side of day / performing entrechats / and sleight-of-foot tricks / and other high theatrics / and all without mistaking / any thing / for what it may not be // For he's the super realist / who must perforce perceive / taut truth / before the taking of each stance or step / in his supposed advance / towards that still higher perch / where Beauty stands and waits / with gravity / to start her death-defying leap // And he / a little charleychaplin man / who may or may not catch / her fair eternal form / spread-eagled in the empty air / of existence

16

Kafka's Castle stands above the world // like a last bastille // of the Mystery of Existence // Its blind approaches baffle us // Steep paths // plunge nowhere from it // Roads radiate into air // like the labyrinth wires // of a telephone central // thru which all calls are // infinitely untraceable // Up there // it is heavenly weather // Souls dance undressed // together // and like loiterers // on the fringes of a fair // we ogle the unobtainable // imagined mystery // Yet away around on the far side // like the stage door of a circus tent // is a wide wide vent in the battlements // where even elephants // waltz thru

17

This life is not a circus where / the shy performing dogs of love / look on / as time flicks out / its tricky whip / to race us thru our paces / Yet gay parading floats drift by / decorated with gorgeous gussies in silk tights / and attended by mothering monkeys / make-believe monks / horny hiawathas / and baboons astride tame tigers / with ladies inside / while googly horns make merrygoround music / and pantomimic pierrots castrate disaster / with strange sad laughter / and gory gorillas toss tender maidens heavenward / while cakewalkers and carnie hustlers / all gassed to the gills / strike playbill poses / and stagger after every / wheeling thing / While still around the ring / lope the misshapen camels of lust / and all us Emmett Kelly clowns / always making up imaginary scenes / with all our masks for faces / even eat fake Last Suppers / at collapsible tables / and mocking cross ourselves / in sawdust crosses // And yet gobble up at last / to shrive our circus souls / the also imaginary / wafers of grace

18

Frightened / by the sound of my own voice / and by the sound of birds / singing on hot wires / in sunday sleep I see myself / slaying sundry sinners and turkeys / loud dogs with sharp dead dugs / and black knights in iron suits / with Brooks labels / and Yale locks upon the pants / Yes / and with penis erectus for spear / I slay all old ladies / making them young again / with a touch of my sweet swaying sword / retrouving them their maiden / hoods and heads / ah yes / in flattering falsehoods of sleep // we come we conquer all / but all the while / real standard time ticks on / and new bottled babies with real teeth / devour our fantastic / fictioned future

19

In words where many rivers run / among the unbent hills / and fields of our childhood / where ricks and rainbows mix in memory / although our 'fields' were streets / I see again those myriad mornings rise / when every living thing / cast its shadows in eternity / and all day long the light / like early morning / with its sharp shadows shadowing / a paradise / that I had hardly dreamed of / nor hardly knew to think / of this unshaved today / with its derisive rooks / that rise above dry trees / and caw and cry / and question every other / spring and thing

20

The pennycandystore beyond the El / is where I first / fell in love / with un reality / Jellybeans glowed in the semi-gloom / of that September afternoon / A cat upon the counter moved among / the licorice sticks / and tootsie rolls / and Oh Boy Gum // Outside the leaves were falling as they died // A wind had blown away the sun // A girl ran in / Her hair was rainy / Her breasts were breathless in the little room // Outside the leaves were falling / and they cried / Too soon! too soon!

21

She loved to look at flowers / smell fruit / And the leaves had the look of loving / But halfass drunken sailors / staggered thru her sleep / scattering semen / over the virgin landscape // At a certain age / her heart put about / searching the lost shores // And heard the green birds singing / from the other side of silence

22

Johnny Nolan has a patch on his ass // Kids chase him / thru screendoor summers // Thru the back streets / of all may memories // Somewhere a man laments / upon a violin // A doorstep baby cries / and cries again / like / a / ball / bounced / down steps // Which helps the afternoon arise again / to a moment of remembered hysteria // Johnny Nolan has a patch on his ass // Kids chase him

23

The Widder Fogliani / otherwise known as Bella Donna / the Italian lady / of American distraction / the Widder Fogliani / was a merryoldsoul / she had whiskers / on her soul // But she had a hard coming of it / that time I beat her / at her own game / which was painting moustaches / on statues / in the Borghese gardens / at three in the morning / and nobody the wiser / if ever she gave / some stray Cellini / a free Christmas goose

24

We squat upon the beach of love / among Picasso mandolins struck full of sand / and buried catspaws that know no sphinx / and picnic papers / dead crabs' claws / and starfish prints // We squat upon the beach of love / among the beached mermaids / with their bawling babies and bald husbands / and homemade wooden animals / with icecream spoons for feet / which cannot walk or love / except to eat // We squat upon the brink of love / and are secure as only squatters are / among the puddled leavings / of salt sex's tides / and the sweet semen rivulets / and limp buried peckers / in the sand's soft flesh // And still we laugh / and still we run / and still we throw ourselves / upon love's boats / but it is deeper / and much later / than we think / and all goes down / and all our lovebuoys fail us // And we drink and drown

25

Cast up // the heart flops over // gasping 'Love' /// a foolish fish which tries to draw // its breath from flesh of air /// And no one there to hear its death // among the sad bushes // where the world rushes by // in a blather of asphalt and delay

26

That 'sensual phosphorescence / my youth delighted in' // now lies almost behind me / like a land of dreams / wherein an angel / of hot sleep / dances like a diva / in strange veils / thru which desire / looks and cries // And still she dances / dances still // and still she comes / at me / with breathing breasts / and secret lips // and (ah) // bright eyes

27

Peacocks walked // under the night trees // in the lost moon / light // when out // looking for love // that night // A ring dove cooed in a cove // A cloche tolled twice // once for the birth // and once for the death // of lover / that night

28

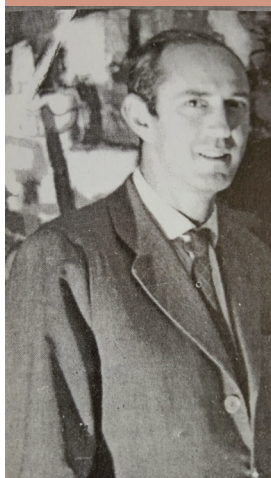
Dove sta amore / Where lies love / Dove sta amore / Here lies love / The ring dove love / In lyrical delight / Hear love's hillsong / Love's true willsong / Love's low plainsong / Too sweet painsong / In passages of night / Dove sta amore / Here lies love / The ring dove love / Dove sta amore / Here lies love

29

And that's the way it always is and that's the way / it always ends and the fire and the rose are one / and always the same scene and always the same / subject right from the beginning like in the Bible / or The Sun Also Rises which begins Robert Cohn / was middleweight boxing champion of his class / but later we lost our balls and there we go again / there we are again there's the same old theme / and scene again with all the citizens and all / the characters all working up to it right from / the first and it looks like all they ever think of / is doing It and it doesn't matter much with who / half the time but the other half it matters more / than anything O the sweet love fevers yes and / there's always complications like maybe she has / no eyes for him or him no eyes for her or her no / eyes for her or him no eyes for him or something / or other stands in the way like that but they go right / on trying to get it all the time like in Shakespeare / or The Waste Land or Proust remembering his Things / Past or wherever And there they all are struggling / toward each other or after each other like those / marble maidens on that Grecian Urn or on any market / street or merrygoround around and around they go / all hunting love and half the hungry time not even / knowing just what is really eating them like Robin / walking in her Nightwood streets although it isn't / quite as simple as all that as if all she really / needed was a good fivecent cigar oh no and those / who have not hunted will not recognize the hunting / poise and then the hawks that hover where the / heart is hid and the hungry horses crying and / the stone angels and heaven and hell and Yerma / with her blind breast under her dress and then / Christopher Columbus sailing off in search and / Rudolph Valentino and Juliet et Romeo and John / Barrymore and Anna Livia and Abie's Irish Rose / and so Goodnight Sweet Prince all over again / with everyone and everyone laughing and crying / along wherever night and day winter and summer / spring and tomorrow like Anna Karenina lost in / the snow and the cry of hunters in a great wood / and the soldiers coming and Freud and Ulysses / always on their hungry travels after the same / hot grail like King Arthur and his nighttime knights / and everybody wondering where and how it will all / end like in the movies or in some nightmaze novel / yes as is a nightmaze Yes I said Yes I will and he / called me his Andalusian rose and I said Yes my / heart was going like mad and that's the way Ulysses / ends as everything always ends when that hunting / cock of flesh at last cries out and has his glory / moment God and then comes tumbling down the sound / of axes in the wood and the trees falling and down / it goes the sweet cock's sword so wilting in the / flair flesh fields away alone at last and loved / and lost and found upon a riverbank along a / riverrun right where it all began and so begins again

Lawrence Ferlinghetti

Jaume Vidal Alcover*

**DOMMERGUES, Pierre: *Retrat sociopolític dels USA*. Barcelona: Edima, 1967.

El meu amic Ritch Miller –un pintor fora de sèrie, que atén, apassionadament, així a la misèria i al sofriment humans, com al remei per donar-hi conhort, sortida i expressió, mitjançant el color i la línia–, una vegada que, damunt el diari, vaig parlar d'ell i de Ferlinghetti, m'envià unes ratlles entusiastes i agraïdes, d'un agraïment tan immerescut, que em ruboritzava: «És un honor esser esmentat amb Ferlinghetti, és un miracle...» I transcriví uns versos del poeta que parlaven del món i deien que és un bell indret per a néixer, si no t'importa la felicitat, i que, després de tot, ni al cel canten tostemps.

Jo coneixia Ferlinghetti i algun altre poeta de la Beat Generation per notícies escadusseres i antologies publicades a França o a Sudamèrica. Després, un llibre de Pierre Dommergues,** publicat en català, em forní unes quantes dades més; Pere Quart –el nostre poeta– em regalà una novel·la de Jack Kerouac... I vaig fer d'encontrar Ritch Miller. «Hem de parlar d'aquest poeta», li vaig dir. «És extraordinari!», exclamà ell. «Per mi ha estat quasi un déu...» I m'explicà el sentit de la paraula *beatnik* i de l'arrel *beat*, que fa referència a la beatitud, primer que a la idea de colpeig. Jo li deia que allò era molt poc europeu, tant la beatitud com els cops. I ell que sí, que ja ho sabia: que els beats creien en el deseiximent que predica la filosofia oriental, que no volien saber res de la cultura de l'Occident, tan arbitrària, tan absurda, tan enfitada de prejudicis mantenguts només com a privilegi d'una classe social determinada, de la seva moral negativa... I jo pensava que tenia raó i que, tot plegat, era una pena i, a més, que aquí, a les nostres latituds isolades i ensopides, no en sabíem res, de tot això, no res del que passava i passa encara en el món. Perquè si ara cit noms de gent que escriu, des de Manolis Anagnostakis –que és un

* S'ha inclòs el text de Jaume Vidal Alcover i la seva versió del primer poema, perquè podria ser que fos un dels primers catalans que es fixàs en la poesia de Ferlinghetti. També perquè aquest text, malgrat alguna imprecisió, encara continua essent aclaridor i potser és difícil de trobar si no és anant directament en alguna hemeroteca de paper. Va comparèixer després de penjar la versió provisional al bloc *El Naufragi del Golea*, i l'exemplar de la revista *Lluc* on es va publicar me'l va fer arribar l'antic poeta i assagista Pepin Ruís, més conegut en el món exterior per l'aristocràtic nom de Josep Albertí de Taller Lluàtic. Gràcies Pep.

poeta grec— fins a Salomón de la Selva —que és un poeta, assagista i, fins i tot, mitòleg centreamericà—, i de gent que lluita, tot rodant el món, els coneixem de lluny i, sovint, sabem —quan sabem qualche cosa— tot just què nomen. I això no està bé, perquè diuen que les distàncies s’han acurçades, però jo pens que els països es tanquen cada vegada més dins si mateixos i que llurs regidors tenen por de la cultura i de la intel·ligència —com aquells senyors antics que no volien que els seus criats sabessin llegir ni escriure—, perquè veuen que són encara —la història és vella— les armes de la llibertat.

Lawrence Ferlinghetti és un dels vells de la Generació Beat. Va néixer a Nova York, l’any 1920 [sic], fill d’emigrants italians. (Kerouac, el pare de la Generació, neix el 22 i Ginsberg el 26.) Va poder, tanmateix, estudiar a la Sorbona i es llicencià en lletres amb una tesi titulada *La història de l’urinari en la poesia moderna*. La seva avior surrealista és evident, i potser no seria difícil mostrar que del surrealisme al *beatnik* el camí no deixa. Els poetes *beat* —i Ferlinghetti no n’és una excepció— prediquen l’amor i la pau. (Els dadaistes de l’any 16 es refugiaven en el Cabaret Voltaire de Zurich per defugir la guerra.) Cerquen, d’acord amb la moral budista, de signe teològic, el propi anihilament, que els conduirà a la plenitud de l’ésser. Però per damunt d’ells ha passat l’existencialisme i sembla que no volen renunciar a cap dels dons que la vida els ofereix: l’amor, la llum, el sol, la total llibertat física... (El seu anihilament seria, doncs, un anihilament per excés.) Es droguen per tal d’atènyer una espècie de nirvana, masteguen peiot com el indis de Mèxic... Però un d’ells, Ginsberg, assegura que es vol alliberar de la droga en nom precisament, de la llibertat. Mostren una clara simpatia pels pobles subdesenvolupats, pels grups perseguits o dominats, primitius, elementals: els consideren més rics de vida que els sotmesos a la civilització. Són rousseaunians. Però no: són els *bodhisattvas*, els ascetes del budisme, quasi uns místics: els beatífics.

Però no cal sinó llegir aquest poema de Lawrence Ferlinghetti —que m’he arriscat a traduir, amb l’ajuda de Francesc Romero Comas— per adonar-nos que toquen, tanmateix, de peus a terra i que, malgrat tot —i quin remei?—, es fan càrrec de la situació moral, social i política de llur país.

[*Lluc*, gener 1968]

En les grans escenes de Goya ens sembla veure
tota la gent del món
en el moment exacte quan
mereixen primer el títol de
«humanitat dolent»
Es retorcen sobre el full
en una vertadera fúria
d'adversitat
Amuntegats
gemegant amb infants i baionetes
sota cels de ciment
en un paisatge abstracte d'arbres maleïts
estàtues vinclades ales i morros de rates pinyades
patíbuls llenegadissos
cadàvers i galls carnívors
i tots els bramuladors monstres finals
de la
«imaginació del desastre»
són tan fotudament de veres
que és com si realment existissin encara
I existeixen
Només el paisatge ha canviat
Estan arreglerats al llarg de les carreteres
turmentats per legionaris
falsos molins de vent i galls esmaperduts
Són la mateixa gent
sols que més lluny de casa seva
en autopistes de cinquanta canals d'ample
sobre un continent concret
espaïat de blanes cartelleres
que il·lustren imbècils il·lusions de felicitat
L'escena mostra més pocs carros
però més ciutadans mutilats
en pintats automòbils
i amb estranyes matrícules
i motors
que devoren Amèrica

Sessió contínua al circ de l'ànima

Et bien qu'étant déjà tous deux des hommes mûrs
 Nous venions cependant de naître
 APOLLINAIRE, «La petite auto»

Gairebé tothom considera que Lawrence Ferlinghetti (Nova York, 1919) és un dels grans poetes de la Generació Beat, encara que ell mateix no s'hi considera, no vull dir poeta, sinó *beat*. Sigui com sigui, però, tothom ho pensa així, o gairebé tothom, si voleu. A l'antologia de poesia *beat* que va publicar Margaret Randall el 1969 [en espanyol a Visor, 1977] hi ha uns quants poemes de Ferlinghetti, un dels quals és d'aquest llibre que avui ens ocupa, i, per tant, figura entre els màxims representants d'aquest corrent poètic que va sacsejar la cosmovisió que la societat nord-americana tenia d'ella mateixa entre els anys 50 i 60 del segle passat.

Sens dubte, aquest llibre ho fa. Publicat el 1958, mai no ha deixat de reeditar-se i, per tant, entre altres coses, aquest fet és el que m'ha suggerit el títol que encapçala aquest text, com també ho ha fet el mateix autor quan, en la nota precedent dels poemes, en parla com d'una mena de circ de l'ànima. Ens trobam, per tant, davant una sessió contínua del circ de l'ànima que ens portarà per amunt i per avall amb les seves múltiples escenes, personatges i jocs de mans.

El lector ja ho ha vist, Ferlinghetti ens posa al davant tota una sèrie d'imatges que fan constel·lar els nostres esperits en cerca de velles i noves sensacions que ens facilitin el trànsit cap a una altra manera de veure el món, de sentir-lo, de palpar-lo. Ni tot és bonic ni tot és plaent, però tampoc no tot està perdut. És un viatge que ens du «allà on tot començà» i que acaba allà on tot «comença una altra vegada». Naixement, mort, naixement... del riu?, de l'amor?

Ferlinghetti va néixer a Nova York, però per qüestions familiars va viure i es va formar a França i una part dels seus estudis els va fer a la Sorbona. És a París que el 1949 coneix el poeta i escriptor llibertari Kenneth Rexroth, el qual, poc després, serà uns dels detonants del Renaixement Poètic de San Francisco que, entre altres coses, donarà a conèixer els poetes *beat*. El 1951 Ferlinghetti es trasllada a San Francisco, es retroba amb Rexroth, publica alguns articles i traduccions (Jacques Prévert, per exemple) a la revista *City Lights*, fundada pel fill d'un anarquista italià Peter Martin.

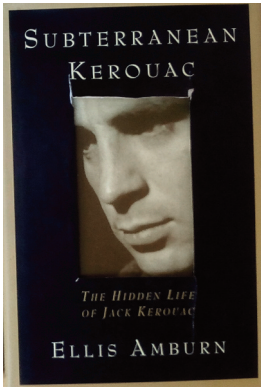
Poc després s'associa amb ell i obren la Llibreria City Lights dedicada a llibres de butxaca i que estava oberta fins ben entrada la matinada tots els dies de la setmana. El 1955, ja sense Martin, neix l'editorial City Lights, inaugurada amb el seu primer llibre a la col·lecció «The Pocket Poets Series», *Pictures of the Gone World*, «demanant-se per aquest cementeri on acaben les vies».

El seguiran dos llibres de dos autors emblemàtics, *Thirty Spanish Poems of Love and Exile* de Kenneth Rexroth i *Poems of Humor and Protest* de Kenneth Patchen. El de Rexroth inclou versions de Nicolas Guillén, Pablo Neruda, Arturo Serrano Plaja, Federico García Lorca i Antonio Machado. En el de Patchen, a la contracoberta, hi ha escrit: «Kenneth Patchen és el nom d'un món tan especial, complet i misteriós com el de Paul Klee o el de Rimbaud».

El 1956 editarà *Howl* d'Allen Ginsberg que, després d'un plet judicial, esdevindrà un èxit editorial i literari que encara dura. Ferlinghetti, per tant, serà l'editor de molts de llibres relacionats amb els *beats*, tant directament com indirectament i, així, també és un dels responsables de la seva gran difusió.

Si en una altra ocasió vaig dir que Gary Snyder va ser, ara també dic que juntament amb Rexroth, un dels qui van acostar les cultures orientals als *beat*, Ferlinghetti farà el mateix amb el surrealisme, no només el francès, i ell mateix, com diu James Campbell, tindrà «un estil lúdicament surrealista» en la seva obra poètica. Sens dubte *A Coney Island of the Mind* n'és un bon exemple.

No cal dir que la influència de García Lorca segur que també té molta incidència en la seva obra. Hem vist més amunt com en el segon llibre de la seva editorial hi ha algunes versions de Lorca. A més, el 1955 surt publicada una altra versió anglesa de *Poeta en Nueva York* de Ben Belitt que els *beats*, si no havien llegit la de 1940, segur que ara llegiren aquesta. Al darrer poema d'aquest llibre d'avui es fa una referència directa a Lorca, a *Yerma* concretament, però no a la seva trilogia surrealista escrita i/o pensada a Nova York entre el 1929 i 1930: el poemari *Poeta en Nueva York*, l'obra de teatre *El público* i el guió cinematogràfic *Viaje a la Luna*, encara que el poemari era l'única obra realment consultable fins fa relativament poc, ja que l'obra de teatre no es publicarà fins el 1976 i el guió el 1980 en una traducció de l'anglès publicada a la revista *Papeles Invertidos*, perquè l'original espanyol estava perdut. Sigui com sigui, l'obra de Lorca estarà ben present en el procés de formació de la Generació Beat, i, com deia el mateix Gary Snyder, *specially*. I, a més, Lorca, al seu poema *americana* «Paisatge de la multitud que vomita», ens conta la seva visió d'un vespre a Coney Island, on «Són els morts que rapinyen amb les seves mans de terra / les portes de pedra foguera on es podreixen neules i postres».

D'altra banda, el compromís social d'alguns dels poetes que ens ocupen, Snyder, Ginsberg i Ferlinghetti especialment, és incontestable. Viuen en el seu món poètic, sens dubte, però el pensament llibertari els fa baixar a la terra una vegada i una altra i sempre els podrem trobar compromesos amb la Terra, amb una visió global per a detectar tot allò que ens amenaça. A la Biblioteca Virtual Omegalfa, concretament a la seva «Colección Antológica de Poesía Social», s'hi poden trobar reculls poètics de Ferlinghetti, de Ginsberg i també de Rexroth, tots ells, juntament amb Snyder i d'altres, implicats amb allò que en dèiem el Renaixement Poètic de San Francisco, un dels esdeveniments més importants de la contracultura mundial del segle XX.

Aquest llibre i aquest autor d'avui, *A Coney...* i Ferlinghetti, tenen tots aquests ingredients i segurament d'altres, que sumats tots ells ens donen com a resultat una revolta contra el poder establert i ens ofereixen unes claus que no passen de «moda» per tal de resistir en un món tan poc poètic i tan autodestructiu com el que hem hagut de viure.

I allà, al fons, sempre hi ha l'amor, una paraula buida que cadascú de nosaltres, com més bé pugui, ha d'omplir de contingut per tal que l'amor sigui tan plaent com subversiu.

Miquel Lull

Bibliotecari del Golea

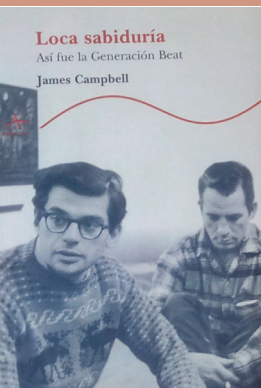
NOTA FINAL SOBRE L'EDICIÓ

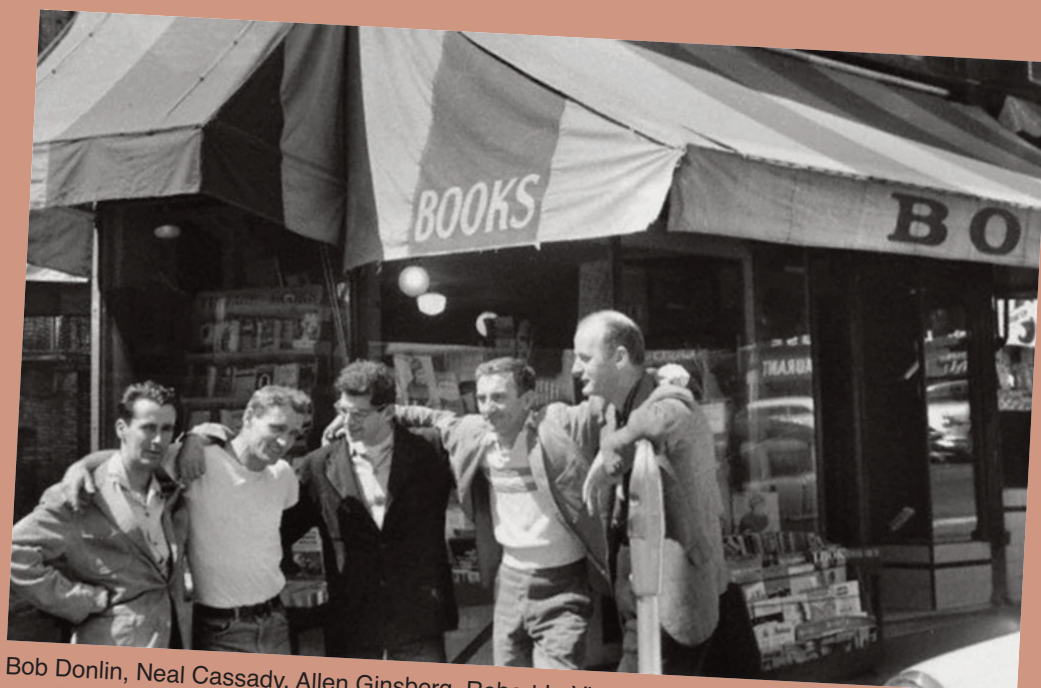
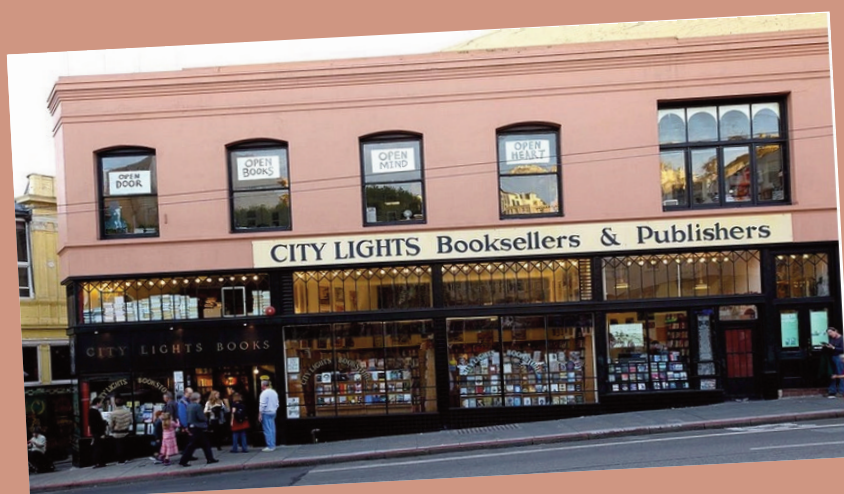
Segurament fou en la dècada dels vuitanta del segle passat que vaig començar a versionar alguns d'aquests poemes. Però és cert que no fou fins al final de la dècada dels noranta que no m'ho vaig agafar amb més força i, després d'algunes correccions (gràcies, Catalina Caldentey) i d'algunes consultes al diccionari *Webster's Universal College Dictionary* que em va regalar Hilari de Cara, vaig aconseguir acabar-lo, sempre, tot s'ha de dir, de manera provisional. Uns anys després, el 2006, en vaig penjar alguns poemes al meu bloc *El Naufragi del Golea*. A més, sé que també en circula una edició en ebup penjada per aquí o per allà per a col·leccionistes de llibres digitals.

Ja ho he dit, però vull remarcar-ho una vegada més, que aquesta versió d'avui continua essent provisional, perquè, entre altres coses, cada vegada que la llegesc trob que hauria de canviar qualche cosa i que alguns dubtes que ja tenia fa molt de temps no els he acabat de resoldre (cosa que per altra banda sempre em sol passar!).

Finalment, he d'agrair a Jaume Fuster la correcció d'aquesta nova i provisional versió.

Sumari

Bob Donlin, Neal Cassady, Allen Ginsberg, Robert LaVigne i Lawrence Ferlinghetti el 1955, davant la llibreria City Lights.

